

We Lwowie, dnia 9. marca 1907.

Ale 211

Sprawozdanie

komisyi wodnej w przedmiocie budowy dróg wodnych.

Z ubolewaniem zaznaczyć to komisyja wodna na wstępie niniejszego sprawozdania, że i tym razem nie może w niem być mowa o pozytywnych robotach, ale tylko o zastrzeżeniach nieuchronnych z powodu trwającego dotychczas w sprawie budowy dróg wodnych zastoju — a zwłaszcza co do budowy dróg wodnych, obchodzących Galicyę.

Jest to istotnie jedyny może i niesłychany wypadek w państwie, gdzie prawo panuje, ażeby właśnie czynniki, z urzędu powołane do tego, by stały na straży wykonywania ustaw i konstytucyjnie odpowiedzialne za ich wykonanie — tak lekko pomijały zobowiązania ustawowe państwa, jak to się dzieje wobec postanowienia §. 6. ustawy kanałowej z 11. czerwca 1901 nr. 66. Dz. u. p., którem zapowiedziano stanowczo rozpoczęcie robót około budowy dróg wodnych we wszystkich tych krajach, które spełnią warunek, zastrzeżony w §. 1. tejże ustawy — a do tych krajów należy Galicya — »najpóźniej (*längstens*) w roku 1904«. Dotychczas jednak c. k. Rząd nie rozpoczął robót około budowy dróg wodnych w naszym kraju, chociaż zbliżamy się już do wiosny roku 1907!

Uchwały Wysokiego Sejmu, w tejże sprawie powzięte na posiedzeniach z 2. listopada 1904 i 14. listopada 1905 tudzież interpelacye Koła polskiego w Izbie poselskiej Rady państwa do JE. pana ministra handlu na posiedzeniach z 21. kwietnia 1903, 12. grudnia 1905 i 19. lutego 1906 wnoszone, pozostają do dziś bez odpowiedzi. C. k. Rząd mileząco je ignoruje — nie inaczej jak ignoruje postanowienia prawne, noszące podpis Najjaśniejszego Pana, i w Dzienniku ustaw państwa ogłoszone. I jakkolwiek reambulacya polityczna spławnego połączenia Wisły z Odrą na przestrzeni pomiędzy Zatorem a Samborkiem już w lipcu r. 1905 została dokonana, a Wydział krajowy przesłał wymaganą rozporządzeniem ministeryalnym z 23. kwietnia 1903 nr. 90 Dz. u. p. przychylną opinią, to jednak ani konsens na budowę tej przestrzeni kanału nie został wydany, ani nie przeprowadzono wywłaszczenia gruntu, ani też nie wydano żadnych zażądań dla rozdania robót. C. k. Ministerstwo handlu zarządziło opracowanie projektu kanalizacyi Wisły pod Krakowem wraz z budową murów bulwarowych na przekopie Wisły w Dąbiu w górę do ujścia Wilgi. Lecz i ta sprawa wcale nie postąpiła, bo chociaż projekt opracowany przez krakowską ekspozyturę c. k. Dyrekcyi budowy dróg wodnych zalega już przeszło pół roku w c. k. Ministerstwie handlu, dotychczas — jak to stwierdza sprawozdanie Wydziału krajowego, nie zarządzono nawet ani rewizyi trasy, ani reambulacyi politycznej.

Na rezolucyę uchwaloną przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 14. listopada 1905 w sprawie zabezpieczenia Krakowa i sąsiednich miejscowości od powodzi nie otrzymał

Wydział krajowy tak jak i na liczne inne podobne rezolucyje odpowiedzi bezpośredniej, a tylko z pewnych zarządzeń c. k. Namiestnictwa wnoskować można, iż c. k. Rząd nie przestaje zajmować się tą sprawą.

Nie uwzględnił też c. k. Rząd uchwały z 14. listopada 1905, którą Wysoki Sejm aprobował stanowisko Wydziału krajowego zajęte wobec żądań ustawą kanałową, z 11. czerwca 1901. nie uzasadnionych, ażeby fundusz krajowy galicyjski przyczyniał się do pokrywania kosztów robót przedwstępnych, potrzebnych do rozpoczęcia budowy, tudzież do kosztów elewatora próbnego w Aujezd. W preliminarzu budowy dróg wodnych na rok 1907 przesłanym przez c. k. Ministerstwo handlu Wydziałowi krajowemu obliczoną została rata udziału galicyjskiego funduszu krajowego w pokryciu wydatków według normy niewłaściwie przez c. k. Rząd w roku 1904 ustanowionej, a przez Wydział krajowy i przez Sejm nie przyjętej. Słusznie więc proponuje Wydział krajowy, ażeby w budżet Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na rok 1907 wstawioną została tylko taka kwota na oprocentowanie i umorzenie obligacyj kanałowych, jaka ściśle przypada na nasz kraj według tenoru ustawy.

Rada przyboczna dla budowy dróg wodnych, ustanowiona na mocy §. 3. ustawy z 11. czerwca 1901 Nr. 66. Dz. u. p. przy Ministerstwie handlu, już od lat trzech nie była zwoływana, chociaż ten organ doradczy byłby w pierwszym rządzie do tego powołany, ażeby rozpatrzyć przedmiotowo powody zwłoki w rozpoczęciu budowy, i wskazać jakieś legalne wyjście z anormalnego położenia w tejże sprawie. Z tego też powodu komisya proponuje Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia rezolucyę, wzywającą c. k. Rząd do zwołania Rady przybocznej dla budowy dróg wodnych.

Na podstawie uwag powyższych komisya wodna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z 31. grudnia 1906 l. 130.918 o budowie dróg wodnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, ażeby w ciągu roku 1907 zarządził rozpoczęcie robót około budowy spławnego połączenia Wisły z Odrą na przestrzeni trasy, pod względem technicznym i administracyjnym zupełnie już do budowy przygotowanej.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie zwołał istniejącą przy c. k. Ministerstwie handlu Radę przyboczną dla budowy dróg wodnych.

IV. Sejm przyznaje w rubr. IX. poz. 6. wydaćków funduszu krajowego na rok 1907 kwotę 7.362 K, tytułem $12\frac{1}{2}\%$ datku kraju na oprocentowanie i umorzenie obligów, które mają być emitowane w roku 1907 przez państwo na budowę kanałów spławnych w Galicyi.

Zastępca przewodniczącego:

Kolischer w. r.

Sprawozdawca:

Merunowicz w. r.